

Iz delovnih kolektivov naše občine

Kompas, Ljubljana

Denar naložen v izobraževanje. V Kompaspu povečajo izobraževanju veliko pozornost. Izhajajo iz tališča, da je denar naložen v izobraževanje lastnih adrov najboljša investicija. Pri uresničevanju ciljev izobraževanja imajo zelo pomembno vlogo vodilni in odstveni delavci delovne organizacije. Da je temu tako so že decembra sprejeli bogat program izobraževanja za leto 1989, ki vsebuje paleta posameznih tem, ki so bistvene in specifične za delavce Kompaspa.

Gost je vedno prvi. V Kompasovem bistroju Rotovž na Mestnem trgu v Ljubljani odlično poskrbijo za goste. V glavnem so tu ljubitelji dobre hrane, poslovneži in stalni gostje. V Rotovžu pripravljajo naravno hrano. Ne uporabljajo denimo pripravljenih omak, rezanci so tudi izpod domačih rok, kruh in kekse pečejo sami. Veliko dajo na stare običaje in male pozornosti, da na primer gost ob svojem krožniku najde pečeno zvezdico posuto s sladkimi biserčki.

Kolektiv Rotovža je bil prvi, ki je šel s svojo ponudbo na cesto. Prvi so v mrzlih dneh na stojnici ponudili kuhano vino, čaj, toplo mleko in takrat še bolj popularen »hot dog«. Ob dnevu otroka so najmlajše razveseljevali z baloni in posebno ponudbo hrane. Kaj pa je za najmlajše boljše kot dunajski zrezek in gora pomfrita, da o vanilijevi kremi ne govorimo posebej? Starši pa so bili zadovoljni, da so za 5000 dinarjev razveselili otroka.

Načrtov Rotovžu ne manjka. Že več let se trudijo, da bi razširili lokal, posodobili bi radi notranjo opremo in tudi sanitarije.

Metalka, Ljubljana

Metalkin korak v novo obdobje. Na zadnjem sestanku delavcev zunanje-trgovinske mreže so posebej poudarili, kako pomembno je znanje in medčloveški stik v poslovnem svetu, zato je potrebno posvetiti posebno pozornost pripravi ljudi za delo v tujini in jih usposobiti, da bodo lahko hitreje reagirali na domače in tuje razmere.

Novost njihovega letošnjega planiranja je dolgoročna usmerjenost, zato je poleg konkretnih obveznosti za prihodnje leto pomembno prilagajanje Evropi po letu 1992 in naši novi (predvideni) zakonodaji na tem področju. Posebno pozornost namenja organizaciji mednarodnih trgovinskih tokov, ki tečejo mimo Jugoslavije (Metalka ima namreč šest predstavništva v vzhodnoevropskih in štiri trgovinske firme v zahodnoevropskih državah). Metalkin zunanjetrgovinski promet trenutno znaša okrog 200 milijonov dolarjev (v približno enakih deležih na konvertibilni in na klirinški strani), v vsaj tolikšnem obsegu pa ocenjujejo tudi njihov mednarodni promet, ki poteka mimo naše države.

Kakovost v ponudbi in prodaji. Trgovina bo že letos posvetila veliko pozornosti kakovosti, kamor bo sodila tudi sodobna prodaja blaga s pomočjo kodiranja. Kakovostne izboljšave v tehnologiji prodaje in v sami ponudbi bodo torej prednostne naloge, pri katerih bo seveda velikega pomena tudi delo prodajalcev in vseh spremljajočih služb. Pri tem seveda ne bodo pozabili na odnose do strank (kupcev) saj si vsi želijo, da bi bilo letos dovolj dobrega blaga in zadovoljnih kupcev.

Kartonažna (KTL) Ljubljana

Imenovan generalni direktor. Delegati delavskega sveta delovne organizacije KTL so se prvič sestali v novih poslovnih prostorih DSSS na Kotnikovi 19/a. Med pomembnimi sklepi, ki so jih sprejeli, so bili sprejem poročila o poslovanju delovne organizacije, za obdobje januar-september 1988. Izvolili so komisijo, ki bo pripravila predlog organiziranosti delovne organizacije po novi zakonodaji. Za generalnega direktorja pa je delavski svet imenoval dosedanjega vršilca dolžnosti Miroslava Samardžijo, dipl. pravnik. Mandat traja do 21. 11. 1992. leta. Delegati so sprejeli tudi sklep o pripravi plana delovne organizacije za leto 1989, ki naj bi ga sprejeli do konca februarja 1989.

Jugotekstil, Impex, Ljubljana

Nelojalna konkurenca. Tudi Jugotekstil-Impex se srečuje z nelojalno konkurenco, ki povzroča ovire pri izvozu blaga, reeksport blaga z vzhoda na zahod na račun jugoslovanskih kontingentov ter prekomerni uvoz tekstilnega blaga v okviru raznih aranžmajev, kompenzacijskih poslov in preko DO, ki jim delo s tekstilom ni glavna dejavnost.

Ocena pogojev poslovanja na domačem in tujih trgih je vsakokrat tudi podlaga za načrtovanje poslovne politike. Na podlagi ocen ugotovijo za zahodnoevropska gospodarstva in za gospodarstvo ZDA, ali je pred njimi ugodno leto. Pomembne naloge vseh podpisnic SAS so torej še naprej: dvig kvalitete dela, dosledno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, tesnejše poslovno sodelovanje med podpisnicami, postavitve take tekstilne industrije, ki jo potrebuje Evropa. Deregulacija gospodarjenja, odpravljanje odvečne notranje administracije, nadaljnje razvijanje računalniško podprtega informacijskega sistema, razvijanje in utrjevanje zunanjetrgovinske mreže, uvajanje blagovnih znamk, usposabljanje kadrov, so elementi letošnje poslovne politike DO JTX.

Povečan izvoz. Prvi rezultati zaključnega računa za leto 1988 kažejo dokaj ugodno sliko na področju izvozne in uvozne politike. Tako so do konca leta 1988 izvozili za 309 milijonov \$ blaga in storitev, uvozili pa za 140 milijonov \$. Skupni promet bi torej znašal 449 milijonov \$. Izvoz naj bi bil 10,3% večji kot lani, kar je še vedno veliko več, kot so si v začetku leta zastavili kot minimalni plan. Uvoz naj bi bil za 7,4% večji, skupni promet pa za 9,4%.

Razlika v ceni od ustvarjenega prometa, naj bi znašala 29,5 milijarde din ali 20,30 več kot je bilo najprej načrtovano.

SCT Ljubljana

Odkrili so stolp piskačev. Ljubljanski grad je prvimi obiskovalcem odprl vrata že pred dobrim letom, kljub temu pa so delavci SCT nadaljevali s prenovo preostalih prostorov. V zadnjem času pa so nekatera dela zaustavljena, saj so arheologi odkrili presenetljive ostanke nekdanjega ljubljanskega življenja. Tako so pod plastjo zemlje odkopali ostanke stolpa piskačev, delavnico gumbov in vhodni obrambni stolp. Nadaljnja izkopavanja bodo pokazala, kakšen je bil ljubljanski mestni simbol v svoji izvorni obliki, saj so odkrili ostanke nekdanjega vhodnega obrambnega stolpa z dvignim mostom. Stolp piskačev je bil baje postavljen sredi 16. stoletja, porušen oziroma prezidan pa v 19. stoletju. Ljubljanski grad bo zaradi izkopavanja morda obnovljen nekaj kasneje, vsekakor pa bo Ljubljana z delom arheologov in delavcev SCT odkrila nekatere skrivnosti lastne zgodovine.

Ižanska cesta bo bolj sodobna. Skupnost za ceste je pri tozdu Projekt pred kratkim naročila načrte za popolno prenovo Ižanske ceste, ene najstarejših in najnevarnejših prometnih cest v neposredni okolici Ljubljane. Sam projekt je razdeljen na tri poglavja. Najprej pride v poštev najbolj ozko grlo, križišče Ižanske z nekdanjo Jurčkovo potjo. Verjetno bo tam še najbolj prišel v poštev semafor, kajti bližnje naselje Illovača naj bi imelo v prihodnje skupaj 15 tisoč prebivalcev. Ostali dve nalogi bosta za zdaj samo v idejnem projektu.

Druga naloga predvideva izdelavo idejnega projekta rekonstrukcije, od prej omenjenega križišča navzdol proti jugu do križišča s Peruzzijske, ki vodi v Črno vas. Tretja naloga pa obsega rekonstrukcijo od Peruzzijske do samega Iga. Ižansko cesto bo treba predvsem razširiti. Rekonstrukcija bi bila glede na to, da bi za glavni gradbeni material uporabili elektrolitski pepel iz ljubljanske toplotarne, ena najcenejših tovrstnih cestnih del doslej.

SCT na sovjetskem trgu.

Na podlagi razpisa je SCT ob koncu lanskega leta pridobil delo pri gradnji letališča Soči v svetovno znanem turističnem središču ob Črnem morju. Gradnja letališča je izredno pomembna za celotno območje, saj bo vplivalo tako na razvoj samega mesta Soči kot tudi na turistični razvoj tega letovišča.

Projekt sestavlja letališka zgradba za terminal Soči in bo namenjena mednarodnemu in notranjemu potniškemu prometu. Koncept letališča je v funkcionalnem, tehnološkem in tehničnem smislu podrejen lokalnim zahtevam in razmeram ter sovjetski tehnologiji izvedbe potniških terminalov. Letališka stavba je predvidena na ozkem pasu med obstoječo letališko ploščadjo in magistralno cesto ob obali Črnega morja. Imela bo štiri funkcionalne etaže, ki bodo med seboj povezane z vertikalnimi komunikacijskimi elementi. Arhitekturno je letališka zgradba v Sočiju tipičen primer v stavbarstvu, kjer je arhitektura podrejena funkcionalnosti.

Za izvedbo projekta je bila oblikovana skupina strokovnjakov, ki pokriva praktično vsa področja gradnje. Projekt, ki bo vreden okoli 76 milijonov klirinških dolarjev, mora biti zgrajen 33 mesecev po prevzemu gradbišča v maju prihodnjega leta, torej januarja 1992.

Kaj se skriva za ograjami na Karlovski cesti. Pod strogo spomeniškim varstvom delavci GPG Grosuplje prenavljajo objekt Gornji trg 24. V tem objektu je 7 manjših samostojnih enot. Celotna prenova je razdeljena v 5 faz. Po izselitvi stanovalcev so lani pričeli z rušitvenimi deli. Projekti namreč predvidevajo rušitev ostrejših in stropnih konstrukcij ter nekaterih predelnih sten, medtem ko morajo stropni oboki ostati tudi po prenovi. Delavci ZRMK pa so predtem injektirali temelje, nosilne stene in stropne oboke. Objekt je spomeniško zaščiten, saj ga viri omenjajo že v 17. stoletju, zato prenovo skrbno spremljajo strokovnjaki regionalnega zavoda za spomeniško varstvo, restavratorskega centra, mestnega muzeja ter arheologi. S prenovo objekta bo spremenjena tudi namembnost. V pritličju je namreč predvidenih 9 lokalov, v etažah pa 10 sodobnih, velikih stanovanj. Vseh 7 enot, ki tvorijo objekt Gornji trg 24, bo namreč ohranilo takšen zunanji izgled kot je bil v 17. stoletju. Za prenovo celotnega otoka je določen čas gradnje eno leto.

LOJZE CEPUŠ

Joža Jamnik s svojimi izdelki

Pulover kot umetniška slika

Če ima človek v sebi dar za umetnost, voljo do dela in smisel za lepo, potem lahko vdahne življenje kamnu, papirju, kovini ali volni. Ena takšnih umetnic je prof. Joža Jamnik s svojimi puloverji, ki so umetniške slike v raznobarnih zankah.

»Vsak izdelek je drugačen, kajti pri meni je najpomembnejša kompozicija, šele potem pridejo na vrsto centimetri. Zato jih ne delam po meri, ampak po občutku in zgodi se, da so včasih preveliki, včasih premajhni in slednje nosim sama,« je povedala, ko jih je razkazovala na svojem domu v gostilni Jamnik na Viču, preden jih je odnesla v Filipov dvorec, kjer jih razstavlja od sedmega do štirinajstega februarja.

To bo njena prva razstava sploh, saj doslej ni razmišljala, da bi opozarjala nase kot umetnica.

Profesorica Joža Jamnik namreč nima nobenega butika, še manj delavnice in njeni izdelki so plod njene ustvarjalnosti. Po osnovnem poklicu je akademska kiparka, a življenje jo je usmerilo v šolo, natančno v šolo Marjana Novaka-Jova, kjer poučuje risanje. V bistvu ima tri poklice, kajti v prostem času se posveča slikanju z volno v obliki prepleh puloverjev.

»Ne znam ne šivati, ne plesti,« pove na veliko začudenje, »vse naredim s pletilnim strojem, vsak najmanjši košček, četudi bi bil na roke spletem hitreje. Namesto ročne spretnosti, sem se naučila ravhati s strojem tako, da iz njega izvem tisto, kar si zamislim.«

Seveda, tudi navaden stroj je lahko podoben glasbenemu instrumentu, na katerega ne zna vsak igrati. Takšni stroji sicer lahko bruhajo na tisoče enakih puloverjev; s trudom, z znanjem, s smislom za slikarstvo in z občutkom za barve pa da od sebe tudi umetniški izdelek.

Treba je pri tem dodati, da je prof. Joža Jamnik pred akademijo naredila srednjo šolo za oblikovanje in sicer modno usmeritev. In to se, seveda, vidi na izdelkih.

»Na razstavi je 17 izdelkov, vsak drugačen od drugega. Razdelila sem jih po temah: z živalskimi motivi, z rastlinskimi, geometričnimi in kompozicijski,« je razložila in dodala, da ne dela po naročilu, ampak le po navdihu in za ljudi, ki jih pozna. Pa zase in za hčerko, ki že pri enajstih letih kaže smisel za mamino delo.

Tako je v Filipovem dvorcu pulover z vpletenim zmajem na primer, ki simbolizira Ljubljano. Ima ognjeno roza glavo in zelen rep, ki se zvija na hrbet. Zanimiv je pulover s sliko divjega petelina, ki je tako nazorno spleten, da je okinčan s pravim ptišjim perjem. Za okraševanje uporablja umetnica celo kovino, kot je aluminij pa koralde, bisere, bleščice in celo školjke. Zanimivo je, da pri tem ne uporablja kričečih barv, ampak se te prelivajo v raznih niansah kot slike.

ALBINA ADAMIĆ

Pustno rajanje v Gradišču

— S takšno prisrčno slikovno ilustracijo je tudi letošnje Društvo prijateljev mladine Majda Vrholnik pripravilo najmlajšim krajanom sedaj že kar tradicionalno povabilo na rajanje v maskah. Otroci se vabilu tako radi odzovejo, da dvorana krajevne skupnosti postane skoraj pretesna za veselo razpoložene klovnove, palčke, zajčke in ostale pustne šeme, ki veselo plešejo in pojejo pod vodstvom vzgojiteljic VVO Ljubljana Center, enota Vrtača.

AIDS—bodite previdni

Virusi iz skupine HIV, ki povzročajo bolezen AIDS, se med ljudmi prenašajo predvsem s spolnimi stiki. Vse druge načine okužbe je mogoče uspešno preprečiti s preventivnimi ukrepi, a morebitno okužbo pri spolnih stikih zmorete preprečiti le vi sami.

KAKO AIDS NE MOREMO DOBITI?

- Z VSAKODNEVNIMI STIKI Z LJUDMI;
- PREK KOZARCEV, JEDILNEGA PRIBORA, PITNE VODE IN HRANE;
- PREK VODE V BAZENIH, TELEFONSKIH SLUŠALK, SEDNIH DESK NA STRANIŠČIH, NA VLAKIH, NA AVTOBUSU, NA DELOVNEM MESTU;
- PREK MRČESA (KOMARJI, BOLHE, UŠI, MUHE, STENICE IN DR.)

IZBREJTE STALNEGA PARTNERJA

Z virusi, ki povzročajo AIDS, se ne morete okužiti, če imate spolne stike le s človekom, ki ni okužen s temi virusi. Če imate spolne stike le s človekom, ki ni okužen z virusi HIV in ima ta osebe spolne stike le z vami, se nobeden od vaju ne more okužiti s temi virusi in zato ne more zboleeti za boleznijo AIDS.

Povsem umestno je torej priporočilo, da ne imejte spolnih stikov z ljudmi, za katere slutite ali veste, da menjavajo spolne partnerje. Bodite zvesti človeku, s katerim imate spolne stike, in si prizadevajte, da bo zvest tudi on vam.

KAKO LAHKO DOBIMO AIDS?

- PRI SPOLNIH ODNOSIH Z OKUŽENIM PARTNERJEM — TVEGANJE SE VEČA Z VEČJIM ŠTEVILOM SPOLNIH PARTNERJEV;
- Z UPORABO INJEKCIJSKIH IGL, KI JIH JE PREJ UPORABLJAL OKUŽEN ČLOVEK

UPORABLJAJTE KONDOM

Do nedavnega se o kondomih nismo veliko in odkrito pogovarjali. Pravilno uporabljen kondom varuje oba partnerja, saj zmanjšuje možnost prenosa AIDS in drugih spolnih bolezni.

Varnejša spolnost pomeni previdnost in željo ostati zdrav, varovati sebe in svojega partnerja.

Če ste imeli kakršnekolik pomisleke glede uporabe kondoma, je skrajni čas, da se jih znebite.

KOMISIJA ZA VARSTVO PREBIVALSTVA PRED NALEZLJIVIMI BOLEZINAMI PRI OBČINI LJUBLJANA CENTER